



# SÄKERHETS DATABLAD

enligt Förordning (EG) nr 1907/2006

Revisionsdatum 13.01.2014

Version 16.0

## AVSNITT 1. Namnet på ämnet/blandningen och bolaget/företaget

### 1.1 Produktbeteckning

Artikelnummer	102790
Produktnamn	Koppar(II)sulfatpentahydrat pro analysi EMSURE® ACS, ISO, Reag. Ph Eur
REACH-registreringsnummer	Det finns inget registreringsnummer för denna substans eftersom substans en eller dess användning är befriad från registrering enligt artikel 2 R EACH, rådets förordning (EG) nr 1907/2006 , det årliga tonnaget kräver inte registrering eller registreringen är bestämd till en senare registre ringsdeadline.
CAS-nr.	7758-99-8

### 1.2 Relevanta identifierade användningar av ämnet eller blandningen och användningar som det avråds från

Identifierade användningar	Reagens för analys Mer information finns på Merck Chemicals webbportal ( <a href="http://www.merck-chemicals.com">www.merck-chemicals.com</a> ).
----------------------------	---

### 1.3 Närmare upplysningar om den som tillhandahåller säkerhetsdatablad

Företag	Merck KGaA * 64271 Darmstadt * Tyskland * Tel. +49 6151 72-2440
Ansvarig avdelning	EQ-RS * e-mail: <a href="mailto:prodsafe@merckgroup.com">prodsafe@merckgroup.com</a>

### 1.4 Telefonnummer för nödsituationer

112

## AVSNITT 2. Farliga egenskaper

### 2.1 Klassificering av ämnet eller blandningen

#### Klassificering (FÖRORDNING (EG) nr 1272/2008)

Akut toxicitet, Kategori 4, Oralt, H302  
Irriterande på huden, Kategori 2, H315  
Ögonirritation, Kategori 2, H319  
Akut toxicitet i vattenmiljön, Kategori 1, H400  
Kronisk toxicitet i vattenmiljön, Kategori 1, H410

Se avsnitt 16 för den fullständiga lydelsen av H-(färo-)angivelserna nämnda i detta avsnitt.

#### Klassificering (67/548/EEG eller 1999/45/EG)

Xn	Hälsoskadlig	R22
Xi	Irriterande	R36/38
N	Miljöfarlig	R50/53

Se avsnitt 16 för fullständig formulering av R-fraser nämnda under detta avsnitt.

SÄKERHETS DATABLAD  
enligt Förordning (EG) nr 1907/2006

Artikelnummer 102790  
Produktnamn Koppar(II)sulfatpentahydrat pro analysi EMSURE® ACS, ISO, Reag. Ph Eur

## 2.2 Märkningsuppgifter

Märkning (FÖRORDNING (EG) nr 1272/2008)

Faropiktogram



Signalord

Varning

Faroangivelser

H302 Skadligt vid förtäring.

H315 Irriterar huden.

H319 Orsakar allvarlig ögonirritation.

H410 Mycket giftigt för vattenlevande organismer med långtidseffekter.

Skyddsangivelser

Förebyggande

P273 Undvik utsläpp till miljön.

Gensvar

P302 + P352 VID HUDKONTAKT: Tvätta med mycket tvål och vatten.

P305 + P351 + P338 VID KONTAKT MED ÖGONEN: Skölj försiktigt med vatten i flera minuter. Ta ur eventuella kontaktlinser om det går lätt. Fortsätt att skölja.

Förenklad märkning (≤125 ml)

Faropiktogram



Signalord

Varning

INDEX-nr 029-004-00-0

## 2.3 Andra faror

Ingen känd.

## AVSNITT 3. Sammansättning/information om beståndsdelar

### 3.1 ämne

Formel	CuSO <sub>4</sub> * 5 H <sub>2</sub> O	CuO <sub>4</sub> S * 5 H <sub>2</sub> O CuO <sub>4</sub> S * 5 H <sub>2</sub> O (Hill)
INDEX-nr	029-004-00-0	
EG-nr.	231-847-6	
Molekylvikt	249,68 g/mol	

### Farliga komponenter (FÖRORDNING (EG) nr 1272/2008)

Kemiskt namn (Koncentration)

CAS-nr. Registreringsnummer Klassificering

Copper(II) sulphate pentahydrate (<= 100 % )

7758-99-8 \*)

SÄKERHETS DATABLAD  
enligt Förordning (EG) nr 1907/2006

Artikelnummer 102790  
Produktnamn Koppar(II)sulfatpentahydrat pro analysi EMSURE® ACS, ISO, Reag. Ph Eur

---

Akut toxicitet, Kategori 4, H302  
Irriterande på huden, Kategori 2, H315  
Ögonirritation, Kategori 2, H319  
Akut toxicitet i vattenmiljön, Kategori 1, H400  
Kronisk toxicitet i vattenmiljön, Kategori 1, H410

\*) Det finns inget registreringsnummer för denna substans eftersom substans en eller dess användning är befriad från registrering enligt artikel 2 R EACH, rådets förordning (EG) nr 1907/2006, det årliga tonnage kräver inte registrering eller registreringen är bestämd till en senare registre ringsdeadline.

Se avsnitt 16 för den fullständiga lydelsen av H-(faro-)angivelserna nämnda i detta avsnitt.

### Farliga komponenter (1999/45/EG)

*Kemiskt namn (Koncentration)*

CAS-nr.	Klassificering
Copper(II) sulphate pentahydrate (<= 100 % )	
7758-99-8	Xn, Hälsoskadlig; R22
	Xi, Irriterande; R36/38
	N, Miljöfarlig; R50/53

Se avsnitt 16 för fullständig formulering av R-fraser nämnda under detta avsnitt.

### 3.2 Blandning

inte tillämplig

---

## AVSNITT 4. Åtgärder vid första hjälpen

### 4.1 Beskrivning av åtgärder vid första hjälpen

Efter inandning: Frisk luft.

Efter hudkontakt: Skölj huden med mycket vatten. Tag av nedstänkta kläder.

Efter ögonkontakt: Skölj genast med mycket vatten. Tillkalla ögonläkare.

Vid förtäring: Ge den skadade genast ett par glas vatten att dricka. Kontakta läkare.

### 4.2 De viktigaste symptomen och effekterna, både akuta och fördröjda

irriterande effekter, bindhinneinflammation, magsmärtor, Diarré, Kräkning, kollaps, död  
Risk för hornhinnegrumling.

### 4.3 Angivande av omedelbar medicinsk behandling och särskild behandling som eventuellt krävs

Ingen information tillgänglig.

---

## AVSNITT 5. Brandbekämpningsåtgärder

### 5.1 Släckmedel

*Lämpliga släckmedel*

Använd släckningsmedel som är lämpliga för lokala förhållanden och omgivande miljö.

*Olämpligt släckningsmedel*

För denna substans/blandning har inga begränsningar beträffande brandsläckningsmedel angivits.

### 5.2 Särskilda faror som ämnet eller blandningen kan medföra

Ej brännbar.

Vid brand kan skadliga ångor frigöras.

Brand kan orsaka utveckling av:

Svaveloxider

---

Artikelnummer	102790
Produktnamn	Koppar(II)sulfatpentahydrat pro analysi EMSURE® ACS, ISO, Reag. Ph Eur

---

### 5.3 Råd till brandbekämpningspersonal

#### *Särskild skyddsutrustning för brandbekämpningspersonal*

Vistas ej i farozonen utan andningsapparat. För att undvika kontakt med huden, bör säkerhetsavstånd hållas och lämpliga skyddskläder användas.

#### *Ytterligare information*

Dämpa (slå ner) gaser/ångor/dimor med finfördelad vattenstråle. Förhindra släckningsvattnet från att förorena ytvatten eller grundvattensystemet.

---

## AVSNITT 6. Åtgärder vid oavsiktliga utsläpp

### 6.1 Personliga skyddsåtgärder, skyddsutrustning och åtgärder vid nödsituationer

Råd till annan personal än räddningspersonal Undvik kontakt med ämnet. Undvik inandning av damm. Säkerställ god ventilation Utrym riskområdet, iaktta nödsituationsåtgärder, rådfråga expert.

Råd för räddningspersonal: Skyddsutrustning se avsnitt 8.

### 6.2 Miljöskyddsåtgärder

Töm ej i avloppet.

### 6.3 Metoder och material för inneslutning och sanering

Täck avlopp. Samla upp, bind och pumpa bort spill.  
Observera eventuella materialbegränsningar (se avsnitten 7 och 10).  
Sopas ihop och samlas upp. Transporteras till avfallsanläggning. Gör rent. Undvik dammbildning.

### 6.4 Hänvisning till andra avsnitt

Anvisningar om nde behandling av avfall se avsnitt 13.

---

## AVSNITT 7. Hantering och lagring

### 7.1 Försiktighetsmått för säker hantering

#### *Råd för säker hantering*

Lägg märke till försiktighetsåtgärderna på etiketten.

#### *Åtgärder beträffande hygien*

Byt omedelbart förorenade kläder. Smörj huden med skyddande barriärkräm innan arbetet.  
Tvätta händerna efter avslutat arbete.

### 7.2 Förhållanden för säker lagring, inklusive eventuell oförenlighet

#### *Lagringsförhållanden*

Tättslutande. Torrt.

Rekommenderad lagringstemperatur, se produktmärkning.

### 7.3 Specifik slutanvändning

Frånsett de användningsområden som nämns i avsnitt 1.2 förutses ingen yt terligare specifik användning.

---

## AVSNITT 8. Begränsning av exponeringen/personligt skydd

### 8.1 Kontrollparametrar

Artikelnummer 102790  
Produktnamn Koppar(II)sulfatpentahydrat pro analysi EMSURE® ACS, ISO, Reag. Ph Eur

### Beståndsdelar med arbetsplatsrelaterade gränsvärden att beakta

#### Beståndsdelar

Grundval	Värde	Tröskelvärden	Anmärkning
<i>Copper(II) sulphate pentahydrate (7758-99-8)</i>			
SWO	Nivågränsvärde	1 mg/m <sup>3</sup>	Exponeringsätt: Totalt damm Uttryckt som: som Cu
	Nivågränsvärde	0,2 mg/m <sup>3</sup>	Exponeringsätt: Respirabelt damm Uttryckt som: som Cu

### Rekommenderade övervakningsförfaranden

Metoder för mätning av atmosfären (omgivningsluften) på arbetsplatsen må ste följa kraven i DIN EN 482 och DIN EN 689.

## 8.2 Begränsning av exponeringen

### Tekniska åtgärder

Tekniska åtgärder och korrekta arbetsmetoder bör prioriteras framför an vändning av personlig skyddsutrustning.  
Se avsnitt 7.1.

### Individuella skyddsåtgärder

Skyddskläder bör väljas specifikt för arbetsplatsen, beroende på koncentration och kvantitet av de hanterade substanserna. Motståndskraften i skyddsmaterialet bör verifieras av respektive leverantör.

*Ögonskydd / ansiktsskydd*  
Skyddsglasögon

#### Handskydd

full kontakt:

Handskmaterial:	Nitrilgummi
Handsktjocklek:	0,11 mm
Genombrottstid:	> 480 min

stänk:

Handskmaterial:	Nitrilgummi
Handsktjocklek:	0,11 mm
Genombrottstid:	> 480 min

Skyddshandskarna som används måste vara i enlighet med specifikationerna i EU direktiv 89/686/EEC och standarden EN374, t.ex. KCL 741 Dermatril® L (full kontakt), KCL 741 Dermatril® L (stänk).

Genombrottstiderna nedan är bestämda av KCL i laborietester enligt EN374 med prov av rekommenderad handsktyp.

Denna rekommendation är tillämpbar endast för produkten nämnd på i varuinformationsbladet och levererad av oss för ändamål som är specificerat av oss. Vid upplösning eller blandning med andra ämnen under förhållanden som skiljer sig från de i EN374, ta kontakt med leverantören av CE-godkända handskar (t.ex. KCL GmbH, D-36124 Eichenzell, Internet: [www.kcl.de](http://www.kcl.de)).

*Annan skyddsutrustning*  
skyddskläder

#### Andningsskydd

behövs vid dammbildning.

Rekommenderad filtertyp: Filter P 1 (enl. DIN 3181) för fasta partiklar av inerta ämnen  
Företagaren skall försäkra sig om att underhåll, rengöring och utprovning av utrustning för

SÄKERHETS DATABLAD  
enligt Förordning (EG) nr 1907/2006

Artikelnummer 102790  
Produktnamn Koppar(II)sulfatpentahydrat pro analysi EMSURE® ACS, ISO, Reag. Ph Eur

---

andningsskydd utförs enligt instruktionerna från tillverkaren. Dessa åtgärder skall dokumenteras på ett lämpligt sätt.

**Begränsning av miljöexponeringen**

Töm ej i avloppet.

---

**AVSNITT 9. Fysikaliska och kemiska egenskaper**

**9.1 Information om grundläggande fysikaliska och kemiska egenskaper**

Form	fast
Färg	blå
Lukt	luktfri
Lukttröskel	inte tillämplig
pH-värde	3,5 - 4,5 vid 50 g/l 20 °C
Smältpunkt	inte tillämplig
Kokpunkt/kokpunktsintervall	inte tillämplig
Flampunkt	ej flambar
Avdunstningshastighet	Ingen information tillgänglig.
Brandfarlighet (fast form, gas)	Produkten är inte brandfarlig.
Nedre explosionsgräns	inte tillämplig
Övre explosionsgräns	inte tillämplig
Ångtryck	Ingen information tillgänglig.
Relativ ångdensitet	Ingen information tillgänglig.
Relativ densitet	2,284 g/cm <sup>3</sup> vid 20 °C
Löslighet i vatten	317 g/l vid 20 °C
Fördelningskoefficient: n-oktanol/vatten	Ingen information tillgänglig.
Självantändningstemperatur	Ingen information tillgänglig.
Sönderfallstemperatur	88 - 245 °C Eliminering av kristallvatten  340 - 650 °C
Viskositet, dynamisk	Ingen information tillgänglig.

SÄKERHETS DATABLAD  
enligt Förordning (EG) nr 1907/2006

Artikelnummer 102790  
Produktnamn Koppar(II)sulfatpentahydrat pro analysi EMSURE® ACS, ISO, Reag. Ph Eur

---

Explosiva egenskaper Inte klassificerat som explosivt ämne.

Oxiderande egenskaper ingen

## 9.2 Övrig data

Antändningstemperatur inte tillämplig

---

## AVSNITT 10. Stabilitet och reaktivitet

### 10.1 Reaktivitet

Se avsnitt 10.3.

### 10.2 Kemisk stabilitet

Produkten är kemiskt stabil under normala omgivningsförhållanden (rumstemperatur) .

### 10.3 Risken för farliga reaktioner

Exoterm reaktion med:

Starkt oxiderande ämnen, hydroxylamin, magnesium

### 10.4 Förhållanden som ska undvikas

Stark upphettning (sönderfall).

### 10.5 Oförenliga material

ingen information tillgänglig

### 10.6 Farliga sönderdelningsprodukter

i händelse av brand: Se kapitel 5.

---

## AVSNITT 11. Toxikologisk information

### 11.1 Information om de toxikologiska effekterna

#### *Akut oral toxicitet*

LDLO human: 1.088 mg/kg (RTECS)

LD50 råtta: 960 mg/kg (HSDB)

absorption

Symptom: magsmärtor, Kräkning, Diarré

#### *Akut inhalationstoxicitet*

Symptom: Möjliga skador:, Irritation i andningsorganen.

#### *Akut dermal toxicitet*

LD50 råtta: > 2.000 mg/kg (RTECS)

#### *Hudirritation*

Irriterar huden.

#### *Ögonirritation*

Risk för hornhinnegrumling. bindhinneinflammation

Orsakar allvarlig ögonirritation.

#### *Allergiframkallande egenskaper*

Informationen saknas.

#### *Mutagenitet i könsceller*

SÄKERHETS DATABLAD  
enligt Förordning (EG) nr 1907/2006

Artikelnummer 102790  
Produktnamn Koppar(II)sulfatpentahydrat pro analysi EMSURE® ACS, ISO, Reag. Ph Eur

---

*Genotoxicitet in vivo*

Mutagenicitet (celltest däggdjur): mikrokärntest.  
Resultat: Negativ  
(National Toxicology Program)

*Genotoxicitet in vitro*

Ames' test  
Salmonella typhimurium  
Resultat: Negativ  
(Lit.)

*Cancerogenitet*

Informationen saknas.

*Reproduktionstoxicitet*

Informationen saknas.

*Teratogenicitet*

Informationen saknas.

*Specifik organtoxicitet - enstaka exponering*

Informationen saknas.

*Specifik organtoxicitet - upprepad exponering*

Informationen saknas.

*Fara vid aspiration*

Informationen saknas.

## 11.2 Ytterligare information

Efter absorption:  
blodtryckssänkning, hjärtpåverkan, kollaps, acidosis  
Efter en latensperiod:  
död  
Metallrökfeber efter inandning av stora mängder.  
Hantera i enlighet med god yrkeshygien och säkerhetspraxis.

---

## AVSNITT 12. Ekologisk information

### 12.1 Toxicitet

*Fisktoxicitet*

LC50 *Oncorhynchus mykiss* (regnbågslox): 0,11 mg/l; 96 h (dehydrerad substans) (ECOTOX Database)

*Toxicitet för Daphnia och andra vattenlevande ryggradslösa djur*

EC50 *Daphnia magna* (vattenloppa): 0,02 mg/l; 48 h (dehydrerad substans) (ECOTOX Database)

### 12.2 Persistens och nedbrytbarhet

Ingen information tillgänglig.

### 12.3 Bioackumuleringsförmåga

Ingen information tillgänglig.

### 12.4 Rörligheten i jord

Ingen information tillgänglig.

### 12.5 Resultat av PBT- och vPvB-bedömningen

PBT/vPvB-bedömning har inte utförts eftersom kemisk säkerhetsbedömning inte efterfrågas/inte utförts

### 12.6 Andra skadliga effekter

*Tillägg till ekologisk information*

Svampmedel



SÄKERHETS DATABLAD  
enligt Förordning (EG) nr 1907/2006

Artikelnummer 102790  
Produktnamn Koppar(II)sulfatpentahydrat pro analysi EMSURE® ACS, ISO, Reag. Ph Eur

---

Utsläpp till miljön måste undvikas.

---

### AVSNITT 13. Avfallshantering

#### *Avfallsbehandlingsmetoder*

Avfallsmaterial måste bortskaffas enligt avfallsdirektiv 2008/98/EG samt enligt övriga nationella och lokala bestämmelser. Kemikalier ska förvaras i originalbehållare. Får ej blandas med annat avfall. Ej rengjorda behållare ska hanteras på samma sätt som själva produkten.

Beträffande retur av kemikalier och behållare, se [www.retrologistik.com](http://www.retrologistik.com) eller kontakta oss om du har ytterligare frågor

---

### AVSNITT 14. Transportinformation

#### Landtransport (ADR/RID)

14.1 UN-nummer	UN 3077
14.2 Officiell transportbenämning	ENVIRONMENTALLY HAZARDOUS SUBSTANCE, SOLID, N.O.S. (COPPER(II)-SULPHATE)
14.3 Klass	9
14.4 Förpackningsgrupp	III
14.5 Environmentally hazardous	ja
14.6 Särskilda försiktighetsåtgärder	ja
Tunnel-restraktionskod	E

#### Inlands sjötransport (ADN)

Inte tillämpligt

#### Flygtransport (IATA)

14.1 UN-nummer	UN 3077
14.2 Officiell transportbenämning	ENVIRONMENTALLY HAZARDOUS SUBSTANCE, SOLID, N.O.S. (COPPER(II)-SULPHATE)
14.3 Klass	9
14.4 Förpackningsgrupp	III
14.5 Environmentally hazardous	ja
14.6 Särskilda försiktighetsåtgärder	nej

#### Sjötransport (IMDG)

14.1 UN-nummer	UN 3077
14.2 Officiell transportbenämning	ENVIRONMENTALLY HAZARDOUS SUBSTANCE, SOLID, N.O.S. (COPPER(II)-SULPHATE)
14.3 Klass	9
14.4 Förpackningsgrupp	III
14.5 Environmentally hazardous	ja
14.6 Särskilda försiktighetsåtgärder	ja
EmS	F-A S-F
Segregation Group	0007 Heavy Metals and their salts (incl. their organometallic compounds)

Artikelnummer 102790  
Produktnamn Koppar(II)sulfatpentahydrat pro analysi EMSURE® ACS, ISO, Reag. Ph Eur

---

**14.7 Bulktransport enligt bilaga II till MARPOL 73/78 och IBC-koden**  
Inte tillämpligt

---

**AVSNITT 15. Gällande föreskrifter**

**15.1 Föreskrifter/lagstiftning om ämnet eller blandningen när det gäller säkerhet, hälsa och miljö**

*EU-förordningar*

Regler för Allvarliga Olycksrisker 96/82/EC  
Miljöfarlig  
9a  
Kvantitet 1: 100 t  
Kvantitet 2: 200 t

Arbetsrestriktioner Lägg märke till Direktiv 94/33/EG för skydd av unga i arbetslivet.  
Lägg märke till Direktiv 92/85/EEG för gravida arbetstagares säkerhet och hälsa i arbetslivet.

Förordning 2037/2000 om ämnen som bryter ned ozonskiktet ej reglerat

Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 850/2004 av den 29 april 2004 om långlivade organiska föreningar och om ändring av direktiv 79/117/EEG ej reglerat

Rådets förordning (EG) nr 689/2008 om export och import av farliga kemikalier ej reglerat

Ämnen som inger mycket stora betänkligheter (SVHC) Produkten innehåller inga substanser som inger mycket stora betänkligheter och som överskrider lagstadgade gränsvärden (> 0,1 % (w/w) förordning (EG) nr 1907/2006 (REACH), artikel 57).

*Nationella föreskrifter*

Förvaringsklass 10 - 13

**15.2 Kemikaliesäkerhetsbedömning**

Kemisk säkerhetsbedömning enligt europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1907/2006 (REACH) har inte utförts för denna produkt.

Artikelnummer 102790  
Produktnamn Koppar(II)sulfatpentahydrat pro analysi EMSURE® ACS, ISO, Reag. Ph Eur

---

#### AVSNITT 16. Annan information

##### Fullständiga ordalydelsen av H-(faro-)angivelserna som nämns i avsnitten 2 och 3.

H302	Skadligt vid förtäring.
H315	Irriterar huden.
H319	Orsakar allvarlig ögonirritation.
H400	Mycket giftigt för vattenlevande organismer.
H410	Mycket giftigt för vattenlevande organismer med långtidseffekter.





##### Fullständiga ordalydelsen av de R-fraser som nämns i avsnitten 2 och 3

R22	Farligt vid förtäring.
R36/38	Irriterar ögonen och huden.
R50/53	Mycket giftigt för vattenlevande organismer, kan orsaka skadliga långtidseffekter i vattenmiljön.

#### Utbildningsråd

Sörj för tillräcklig information och utbildning om användningen.

#### Märkning (67/548/EEG eller 1999/45/EG)

<i>Symbol(er)</i>	 Xn	Hälsoskadlig
	 N	Miljöfarlig
<i>R-fras(er)</i>	22-36/38-50/53	Farligt vid förtäring. Irriterar ögonen och huden. Mycket giftigt för vattenlevande organismer, kan orsaka skadliga långtidseffekter i vattenmiljön.
<i>S-fras(er)</i>	22-60-61	Undvik inandning av damm. Detta material och dess behållare skall tas om hand som farligt avfall. Undvik utsläpp till miljön. Läs särskilda instruktioner/varuinformationsblad.
EG-nr.	231-847-6	EG-märkning
<b>Förenklad märkning (≤125 ml)</b>		
<i>Symbol(er)</i>	 Xn	Hälsoskadlig
	 N	Miljöfarlig
<i>R-fras(er)</i>	22	Farligt vid förtäring.

#### En förklaring till förkortningarna i säkerhetsdatabladet

Använda förkortningar och akronymer finns på <http://www.wikipedia.org>.

#### Lokal representant

E. Merck AB \* Frösundaviks Allé 1, SE-169 70 Solna, Sweden \* Tel.: +46 (0) 8 545 669 60\* Fax: +46 (0) 8 545 669 69 \* [infosweden@merck.de](mailto:infosweden@merck.de)

VWR International AB \* Fagerstagatan 18A \* S-16394 Stockholm \* Tel.: +46 (0) 8 6213 400\* Fax: +46 (0) 8 7604 520 \* [www.vwr.com](http://www.vwr.com)\* [info@se.vwr.com](mailto:info@se.vwr.com)

---

*Informationen i detta dokument baseras på vår nuvarande kunskap. Den karakteriserar produkten med avseende på säkerhetsåtgärder. Den utgör ingen garanti vad gäller övriga egenskaper hos produkten.*